

Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 22.9.1994 Sayı : 22059)

Kanun No
4012

Kabul Tarihi
15.9.1994

MADDE 1 – 8 Mart 1993 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması”, Eki Protokol ve Notaların onaylanması uygun bulunmuştur

MADDE 2 – Bu Kanun yayımı tarihinde yururluğue girer

MADDE 3 – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yururur

TURKIYE CUMHURİYETİ İLE JAPONYA ARASINDA GELİR ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME VE VERGİ KAÇAKÇILIĞINA ENGEL OLMA ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Japonya Hükümeti

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi onleyen ve vergi kaçakçılığına engel olan bir anlaşma yapmak isteğiiyle

Aşğıdaki anlaşmaya varmışlardır

Madde 1

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ıkısının mukımı olan kişilere uygulanacaktır

Madde 2

1 Bu Anlaşmanın konusu olan vergiler

a) Türkiye Cumhuriyetinde (bundan böyle “Türkiye” olarak bahsedilecektir)

(i) Gelir vergisi,

(ii) Kurumlar vergisi, ve

(iii) Gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı

b) Japonya’da

(i) Gelir vergisi,

(ii) Kurumlar vergisi, ve

(iii) Mahallî mukımlık vergileridir

Bu Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra 1 ıncı fıkrada bahsedilen vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve bu vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen ulusal veya mahallî vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, kendi vergi mevzuatlarında yapılan önemli değışiklikleri, bu değışikliklerin yapılmasından itibaren uygun bir süre içinde birbirlerine bildireceklerdir

Madde 3

1 Bu Anlaşmanın amaçları yönünden, metin aksını onormedikçe

a) “Bir Âkit Devlet” ve “diğer Âkit Devlet” terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Japonya anlamına gelir;

b) “Vergi” terimi, metnin gereğine göre, Türk vergisi veya Japon vergisi anlamına gelir;

c) “Türk vergisi” ve “Japon vergisi” terimleri, sırasıyla, 2 nci maddenin 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uyarınca, bu Anlaşmanın konusu olan Türkiye’de ve Japonya’da uygulanan vergileri ifade eder;

d) “Kişi” terimi, bir gerçek kişi, bir şirket ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

e) “Şirket” terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir;

f) “Bir Âkit Devletin teşebbüsü” ve “diğer Âkit Devletin teşebbüsü” terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir;

g) “Vatandaşlar” terimi;

(i) Türkiye yönünden, Türk Vatandaşlık Kanunu gereğince, Türk vatandaşlığına sahip bütün gerçek kişileri ve Türkiye’de yürürlükte olan mevzuat gereğince, statü kazanan bütün tüzel kişileri veya diğer kurumları;

(ii) Japonya yönünden, Japon vatandaşlığına sahip bütün gerçek kişileri ve Japon mevzuatı uyarınca kurulân veya teşekkül eden bütün tüzelkişilerle Japon vergisinin amaçları yönünden, Japon mevzuatına göre kurulan veya teşekkül eden tüzelkişiler olarak muamele gören tüzelkişiliği olmayan bütün kuruluşları

ifade eder;

h) “Uluslararası trafik” terimi, bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından gemi veya uçak işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder. Ancak, yalnızca diğer Âkit Devlet sınırları içinde yapılan gemi veya uçak işletmeciliği bu kapsama dahil değildir.

i) “Yetkili makam” terimi;

(i) Türkiye’de, Maliye ve Gümrük Bakanı veya yetkili temsilcisini;

(ii) Japonya’da, Maliye Bakanını veya yetkili temsilcisini

ifade eder;

2. Bir Âkit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmada tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Âkit Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Madde 4

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, “bir Âkit Devletin mukimi” terimi, o Âkit Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgâh, kanunî merkez, esas veya ana merkez veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir :

a) Kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin en yakın olduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir (hayatî menfaatlerin merkezi);

b) Eğer kişinin hayatı menfaatlerinin merkezini yer aldığı Âkit Devlet saptanamazsa, bu kişi kalmayı âdet edindiği evin bulunduğu Âkit Devletin mukimi kabul edilecektir;

c) Eğer kişinin her iki Âkit Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Âkit Devletin bir mukimi kabul edilecektir.

d) Eğer kişi her iki Âkit Devletin de vatandaşıysa veya aksine iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu kişinin bu Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Âkit Devlette mukim olduğu hususunu, karşılıklı anlaşmayla belirleyeceklerdir.

Madde 5

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından “işyeri” terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. “İşyeri” terimi özellikle şunları kapsamına alır :

a) Yönetim yeri;

b) Şube;

c) Büro;

d) Fabrika;

e) Atelye, ve

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer.

3. Bir inşaat şantiyesi veya yapım, kurma veya montaj projesi yalnızca altı ayı aşan bir süre devam ettiğinde bir işyeri oluşturur.

4. Bir Âkit Devlet teşebbüsü, diğer Âkit Devlette, gerçekleştirdiği inşaat şantiyesi, yapım, kurma veya montaj projesi ile ilgili olarak altı aydan daha uzun bir süre gözetim faaliyetlerinde bulunursa, bu teşebbüsün bu diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip olduğu ve bu işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu kabul edilecektir.

5. Eğer bir Âkit Devlet teşebbüsü hizmetli veya başka personel kullanarak, -8 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında diğer Âkit Devlette danışmanlık hizmetleri de dahil hizmet verirse, sözkonusu faaliyetlerin, (aynı proje veya iki ya da daha fazla bağlantılı projeler için) herhangi bir 12 aylık dönemde 6 aylık süre veya süreleri geçmesi halinde, bu teşebbüs, bu diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip kabul edilecektir.

6. Bu maddenin daha önceki fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, “işyeri” teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının, yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;

b) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama; teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;

c) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması,

f) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca, a) ile e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması, ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır

7 1 inci ve 2 ncı fıkra hükümleriyle bağlı kalınmaksızın -8 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında- bir kısım, bir Âkıt Devlette bir teşebbüs namına hareket ederse ve bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup bu yetkisini mutaden kullanırsa, sozkonusu kişinin faaliyetleri 6 ncı fıkrada belirtilenlerle sınırlı olmadıkça, bu teşebbüs, bu Âkıt Devlette bu kişinin teşebbüs için gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir. Ancak anılan fıkra hükmü çerçevesinde işe ilişkin sabit bir yerden yurutulan faaliyetler bu yeri bir işyeri haline getirmeyecektir

8 Bir Âkıt Devlet teşebbüsü, diğer Âkıt Devlette işlerini yalnızca, kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yuruttuğu için bu diğer Âkıt Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır

9 Bir Âkıt Devletin mukımı olan bir şirket, diğer Âkıt Devletin mukımı olan veya (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bu diğer Âkıt devlette ticarî faaliyette bulunan bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, şirketlerden herhangi birini diğerini için bir işyeri oluşturmayacaktır

Madde 6

1 Bir Âkıt Devlet mukımının diğer Âkıt Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir

2 'Gayrimenkul varlık' terimi, sozkonusu varlığın bulunduğu Âkıt Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halukârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta uygulanan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesinden veya işletme hakkından doğan sabit ya da değişken ödemeler usulündeki hakları kapsayacak, gemiler ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır

3 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından ve ya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır

4 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır

Madde 7

1 Bir Âkıt Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sozkonusu teşebbüs diğer Âkıt Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Âkıt Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticarî faaliyette bulunursa, kazanç bu diğer Âkıt Devlette, sadece işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere, vergilendirilebilir

2 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkıt Devlet teşebbüsü diğer Âkıt Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğu anda, bu işyerine her iki Âkıt Devlette de eğer bu işyeri, aynı veya benzer koşullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek ise böyle bir kazanç atfedilecektir

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Âkit Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticarî eşya alınması dolayısıyla hiçbir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde ettiği kazanç, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsü tarafından uluslararası trafikte yapılan gemi veya uçak işletmeciliği faaliyetleri, bu teşebbüs bir Türk teşebbüsü ise, Japonya'da teşebbüs vergisinden; bir Japon teşebbüsü ise, Türkiye'de daha sonra Japonya'daki teşebbüs vergisine benzeyen bir verginin uygulanması halinde bu vergiden muaf olacaktır.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümleri aynı zamanda bir ortaklığa, bir bağlı işletmeye veya uluslararası işletilen bir acentaya iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı anda, veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı anda

ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticarî ve malî ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümleri uyarınca bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Âkit Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Âkit Devletlerin yetkili makamları, görüşmelerde bulunarak, bu ilk bahsedilen Âkit Devlet teşebbüsünün kavradığı kazancın tamamen veya kısmen bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Âkit Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olduğu konusunda uzlaşırlarsa, bu diğer Âkit Devlet sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeyi yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacaktır.

Madde 10

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu temettüleri, ödemeyi yapan şirketin mukimi olduğu Âkit Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir; ancak, temettü elde eden kişi temettünün gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşmayacaktır :

a) Temettü elde eden, kâr dağıtımına ilişkin hesap döneminin bitiminden hemen önceki 6 aylık süre içinde, temettü ödeyen şirketin hisselerinin en az yüzde 25'ini elinde tutan bir şirket ise gayrisafi temettü tutarının yüzde 10'u;

b) Tüm diğer durumlarda gayrisafi temettü tutarının yüzde 15'i.

Bu fıkra hükümleri, bünyesinden temettü ayrılan şirket kazancının vergilenmesine etki etmeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, kurucu hisse senetlerinden veya diğer haklardan veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirleri, bunun yanısıra dağıtım yapan şirketin mukimi olduğu Âkit Devletin vergileme mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer kurum haklarından elde edilen gelirleri kapsar.

4. a) Türkiye'de mukim olan gerçek temettü lehdarı, temettü ödeyen şirketin mukim olduğu Japonya'da bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve temettü elde ediş olayı ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mukim olan gerçek temettü lehdarı, temettü ödeyen şirketin mukim olduğu Türkiye'de bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve temettü elde ediş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan bir şirket diğer Âkit Devlette kazanç veya gelir elde ettiğinde, bu diğer Âkit Devlet, bu şirket tarafından ödenen temettüleri üzerinden herhangi bir vergi alamaz. Bunun istisnasını, sözkonusu temettülerin bu diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenmesi veya temettü elde ediş olayı ile bu diğer Âkit Devlette bulunan bir işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunması oluşturur. Aynı şekilde bu diğer Âkit Devlet, bu şirketin dağıtılmayan kazançları üzerinden de bir d dağıtılmayan kazanç vergisi alamaz. Dağıtılan temettülerin veya dağıtılmamış kazancın tamamen veya kısmen bu diğer Âkit Devlette elde edilen kazançtan oluşması durumu değiştirmez.

Madde 11

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve o Âkit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faiz elde eden kişi faizin gerçek lehdarı ise, bu şekilde alınacak vergi, aşağıdaki oranları aşmayacaktır :

a) Faiz herhangi bir finansal kurum tarafından alınmışsa, faizin gayrisafi tutarının yüzde 10'u,

b) Tüm diğer durumlarda faizin gayrisafi tutarının yüzde 15'i.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devlet Hükümeti, mahallî idaresi ve diğer Âkit Devletin Merkez Bankası tarafından alınan faizler ilk bahsedilen Âkit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancını paylaşma hakkını tanıyan tanınmasın her nevi alacaktan doğan gelirlerle özellikle, devlete ait menkul kıymetlerden, bonolardan veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri, bunun yanısıra sözkonusu devlete ait menkul kıymetlere, bonolara ve borç senetlerine ilişkin prim ve ikramiyeleri ifade eder.

5. a) Türkiye'de mukim olan gerçek faiz lehdarı; faizin doğduğu Japonya'da bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya Japonya'da bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest

meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mukim olan gerçek faiz lehdarı, faizin doğduğu Türkiye'de bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve söz konusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devletin kendisi, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette faiz öd emeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine veya sabit yere sahip olduğunda ve faiz bu işyerinde veya sabit yerden kaynaklandığında, söz konusu faizin işyerinin veya sabit yerinde bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave öd eme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilebilecektir.

Madde 12

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddî hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Âkit Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddî hak bedeli elde eden kişi gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı ise bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddî hak bedelinin gayrisafî tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddî hak bedelleri" terimi, sinema filmleri, radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere edebî, artistik veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınaî, ticarî veya bilimsel teçhizatın veya sınaî, ticarî veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri, bunun yanı sıra gemi veya uçakların çıplak olarak kiralanmasında elde edilen kazançları da (8 inci maddede belirtilenlerin dışında) kapsar.

4. Bir Devletin kendisi, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelinin ödeyen kişi bir Âkit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelinin öd emeye neden olan hak ile bağlantılı bir işyerine veya sabit bir yere sahip olduğunda ve bu gayrimaddî hak bedeli bu işyerinden veya sabit yerden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddî hak bedelinin, işyerinin veya sabit yerin bulunduğu Âkit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

5. 1 inci, 2 nci ve 4 üncü fıkra hükümleri, aynı şekilde, sinema filmleri, radyo veya televizyon yayınlarında kullanılan filmler ve bantlar dahil olmak üzere, edebî, artistik veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönetiminin elden çıkarılması sonucu doğan hasıllara da uygulanacaktır. Şu kadar ki, bu hasıllardan elde edilecek kazançlara uygulanabilen 13 üncü maddenin 2 nci fıkra hükümleri bu kapsama dahil değildir.

6. a) Türkiye'de mukim olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin doğduğu Japonya'da bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya Japonya'da bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık

ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci, 2 nci ve 5 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci ve 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

b) Japonya'da mukim olan gayrimaddî hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin doğduğu Türkiye'de bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa 1 inci, 2 nci ve 5 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

7. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştuğunda, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13

1. Bir Âkit Devlet mukimince, diğer Âkit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazançlar, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticarî varlığına dahil gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar da dahil olmak üzere, bir diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçakların veya sözkonusu gemi veya uçakların işletilmesiyle ilgili gayrimenkul varlıklar haricinde bütün varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bu maddenin bundan önceki fıkralarında bahsedilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasıyla bir Âkit Devlet mukimi tarafından elde edilen ve diğer Âkit Devlette doğan kazançlar bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 14

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, bu kişi diğer Âkit Devlette faaliyetlerini icra etmek için sürekli kullanabileceği bir sabit yere sahip değilse veya bu diğer Âkit Devlette, 12 aylık herhangi bir kesintisiz dönemde, toplam 183 günü aşacak bir süre veya süreler için kalmazsa yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer sözkonusu kişi, bu diğer Âkit Devlette sabit bir işyerine sahip olur veya bahsedilen süre veya sürelerde bu Âkit Devlette kalırsa, yalnızca sözkonusu sabit yere atfedilebilen veya bahsedilen süre veya sürelerde diğer Âkit Devlette elde edilen gelir, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanı sıra, doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

1. 16, 18, 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Âkit

Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, bundan elde edilen gelir bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer :

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Âkit Devlette ilgili takvim yılı içinde bir veya birkaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere kalırsa, ve

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve

c) Ödeme, işverenin bu diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılamazsa,

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devletin bir teşebbüsünce uluslararası trafikte işletilen bir gemi veya uçakta ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, bu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

Bir Âkit Devlet mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

1. 14 üncü ve 15 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, tiyatro, sinema, radyo, televizyon artisti veya müzisyen veya sporcu olan bir Âkit Devlet mukimi bir gerçek kişinin diğer Âkit Devlette icra ettiği bu nitelikteki şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Bununla birlikte, bu faaliyetler, iki Âkit Devletin Hükümetleri arasında kabul edilen özel kültürel değişim programı çerçevesinde, ilk bahsedilen Âkit Devletin mukimi olan bir gerçek kişi tarafından ifa edilirse, sözkonusu gelir, bu diğer Âkit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun bir Âkit Devlette icra ettiği bu nitelikteki faaliyetlerinden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de diğer Âkit Devletin mukimi olan bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalmaksızın, ilk bahsedilen Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Bununla birlikte, bu faaliyetler, iki Âkit Devletin Hükümetleri arasında kabul edilen özel kültürel değişim programı çerçevesinde ifa edilirse, sözkonusu gelir ilk bahsedilen Âkit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

Madde 18

19 uncu maddenin 2 nci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmaların karşılığında ödenen emekli maaşları ile diğer benzeri menfaatler ve sözkonusu mukime yapılan düzenli ödemeler yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 19

1. a) Bir Âkit Devletin kendisine veya mahallî idaresine bir kamu görevi dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Âkit Devlet veya mahallî idare tarafından sağlanan menfaatler, emekli maaşları hariç, yalnız Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla beraber, hizmet diğer Âkit Devlette sunulduğunda ve hizmeti sunan gerçek kişi bu

diğer Âkit Devletin mukimi olduğunda, sağlanan bu menfaatler yalnızca bu diğer Âkit Devlette vergilendirilecektir. Ancak bu kişinin :

i) Diğer Âkit Devletin vatandaşı olması; veya

ii) Yalnız hizmet sunmak için bir diğer Âkit Devletin mukimi durumuna geçmemiş olması zorunludur.

2. a) Bir Âkit Devletin kendisine veya mahallî idaresine bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet veya mahallî idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan ödenen emekli maaşları yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

b) Bununla birlikte, sözkonusu gerçek kişinin diğer Âkit Devletin mukimi ve vatandaşı olması halinde, bu emekli maaşı yalnızca bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bir Âkit Devletin kendisi veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticarî faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına bu Anlaşmanın 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

Bir Âkit Devleti ziyareti sırasında veya ziyaretinden hemen önce diğer Âkit Devletin mukimi durumunda olan ve ilk bahsedilen Âkit Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyere geçimini öğrenimini veya meslekî eğitimini sağlayabilmesi için bu ilk bahsedilen Âkit Devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu ilk bahsedilen Âkit Devlette vergiden muaf olacaktır. Bu hüküm, bu ilk bahsedilen Âkit Devlette, öğrenimi veya meslekî eğitimi ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayan bir süre veya süreler için hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin elde ettiği ücretlere de uygulanacaktır.

Madde 21

1. Bir Âkit Devlet mukiminin; nerede doğarsa doğsun bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

2. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet mukimi olan sözkonusu gelirin lehdarı, bu diğer Âkit Devlette bulunan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa veya bu diğer Âkit Devlette bulunan sabit bir yeri kullanarak serbest meslek faaliyetinde bulunursa ve sözkonusu hak veya varlık ile bu işyeri veya sabit yer arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa bu gelire, 1 inci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda, olayına göre, 7 nci veya 14 üncü madde hükümleri uygulanacaktır.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen ve diğer Âkit Devlette doğan gelir unsurları bu diğer Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 22

1. Türk mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki gibi önlenecektir :

Bu Anlaşma hükümleri uyarınca, bir Türk mukimi, Japonya'da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, yabancı vergilerin mahsubuna ilişkin Türk vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, bu kişinin gelirine isabet eden vergiden, Japonya'da gelir üzerinden ödenen verginin mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Japonya'ya vergilendirilebilen gelir için mahsuptan önce Türkiye'de hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Japonya'dan başka bir ülkede ödenebilen bir verginin Japon vergisinden mahsubuna izin veren Japon mevzuatı saklı kalmak üzere :

a) Bu Anlaşma hükümleri uyarınca, bir Japon mukimi, Türkiye'de vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, bu gelir nedeniyle ödenen Türk vergisi miktarı, bu mukimden alınacak Japon vergisinden mahsup edilecektir. Bununla birlikte, mahsup miktarı, bu gelire isabet eden Japon vergisini aşmayacaktır.

b) Türkiye'den elde edilen gelirin, Türk mukimi olan bir şirket tarafından, Japon mukimi olan ve temettü ödeyen şirketin hisselerinin en az % 25'ini veya bu şirketin çıkardığı hisse senetlerinin hepsini elinde tutan bir şirket ödenen bir temettü olması halinde, gelirinden temettü ödeyen şirket tarafından ödenen Türk Vergisi mahsupta dikkate alınacaktır.

3. 2 nci fıkranın a) ve b) bentlerinde belirtilen mahsubun amaçları bakımından, bu Anlaşmanın imzalandığı tarihte geçerli olan ve Türkiye'de ekonomik kalkınmayı teşvik etmek amacıyla getirilen veya Türk vergi mevzuatında gelecekte mevcut bu tedbirlere ilave olarak veya onların yerine alınacak özel teşvik tedbirleri dolayısıyla, mükellefçe bu Anlaşmaya veya Türk mevzuatına göre ödenen vergi miktarı, iki Hükümet arasında söz konusu teşviklerle mükellefe sağlanan bu menfaatin kapsamı ile ilgili bir Anlaşma yapılması şartıyla, Türk vergisi indirimine veya düşük vergi oranına tabi olmamış olsaydı ne ödenecek ise, bu tutar mükellef tarafından ödenmiş olarak kabul edilecektir.

4. 3 üncü fıkra hükümleri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak gününden 10 yıl sonrası için hüküm ifade etmeyecektir.

Madde 23

1. Bir Âkit Devletin vatandaşı diğer Âkit Devlette o Âkit Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır. Bu hüküm, 1 inci madde hükümlerine bakılmaksızın, Âkit Devletlerden birinin veya herikisinin mukimi olmayan kişilere de uygulanacaktır.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlete sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Âkit Devletin aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır. Bu hüküm; bir Âkit Devletin kendi mükimlerine şahsî ve ailevî durumları dolayısıyla uyguladığı şahsî indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılmayacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya birkaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Âkit Devlette, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. 9 uncu maddenin 1 inci fıkrası, 11 inci maddenin 7 nci fıkrası veya 12 nci maddenin 7 nci fıkrası hükümlerinin uygulanacağı haller hariç olmak üzere, bir Âkit Devlet teşebbüsünce diğer Âkit Devletin bu mukimine faiz, gayrimaddî hak bedeli veya diğer ödemelerde bulunulması halinde; bu teşebbüsün vergiye tabi kârı saptanırken, sanki bu ödemeler aynı koşullardaki ilk bahsedilen Devletin bir mukimine yapılmış gibi indirilmesine izin verilecektir.

Madde 24

1. Bir kişi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Âkit

Devletlerin iç hukukunda öngörülen muracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edilebilir. Bu kişinin durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düşerse, o zaman vatandaşı olduğu Âkit Devletin yetkili makamına başvurabilir.

2. Sözkonusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşmadığı takdirde, bu Anlaşma hükümlerine ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir. Varılan anlaşma, Âkit Devletlerin iç hukukundaki zaman sınırlamalarına bağlı kalmaksızın uygulanacaktır.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, bu Anlaşmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Maddenin bundan önceki fıkralarında belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler.

Madde 25

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşma hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri; bunun yanısıra bu Anlaşmanın hükümleriyle uyumsuzluk göstermediği sürece, bu Anlaşma kapsamına giren vergilerde kaçakçılığa engel olmak amacıyla gerekli olan bilgileri değişime tabi tutacaklardır. Bu şekilde değiştirilen her türlü bilgi gizli tutulacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilatına veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya adlî makamlar da dahil makamlara verilebilecektir.

2. 1 inci fıkrâ hükümleri, hiçbir surette bir Âkit Devleti :

a) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî uygulamalarına uymayacak idarî önlemler alma;

b) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;

c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslekî sırrı veya ticarî işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatlar ve konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları ve özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

1. Âkit Devletlerin herbiri diğer Âkit Devlet tarafından uygulanan vergileri tahsil etmeye çalışmanın yanısıra; diğer Âkit Devlet tarafından bu Anlaşmaya bağlı olarak sağlanan her türlü muafiyet veya düşük oranlı vergi uygulamalarından bu tür muafiyetlere hak kazanmamış kişilerin faydalanmamasını da sağlayacaktır. Bu tür tahsilatları yapan Âkit Devlet, bu şekilde tahsil edilen miktarlar nedeniyle diğer Âkit Devlete karşı sorumlu olacaktır.

2. 1 inci fıkrâ hükümleri, her iki Âkit Devlet tarafından, bu vergileri tahsil etmeye çalışan Âkit Devletin kendi mevzuat ve uygulamalarına veya kamu politikasına aykırı düşecek idarî önlemleri alma zorunluluğu altında olduğu şekilde yorumlanmayacaktır.

Madde 28

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri mümkün olan en kısa zamanda Tokyo'da teati edilecektir.

2. Bu Anlaşma, onay belgelerinin teatisinden otuz gün sonra yürürlüğe girecek ve Anlaşma :
a) Türkiye’de;

Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere; ve

b) Japonya’da;

Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin gelirlere

uygulanacaktır.

Madde 29

Bu anlaşma süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Ancak herbir Âkit Devlet diğer Âkit Devlete bu Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihinden itibaren beş yıllık sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının Haziran ayının otuzunda veya daha önce diplomatik yollardan yazılı fesih ihbarnamesi verilebilir. Bu durumda Anlaşma :

a) Türkiye’de;

Fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergiler; ve

b) Japonya’da;

Bu fesih ihbarnamesinin verildiği yılı takip eden takvim yılının 1 Ocak günü veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin gelirleri için

hüküm ifade etmeyecektir.

Bu hususları teyiden, iki Devletin aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilcileri, kendi Hükümetleri adına bu Anlaşmayı imzaladılar.

İngilizce dilinde, 8 Mart 1993 tarihinde, Ankara’da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

JAPON HÜKÜMETİ

ADINA

ADINA

Sumer Oral

Yoichi Yamaguchi

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını (bundan böyle “Anlaşma” olarak bahsedilecektir) imzalayan taraflar aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir bölümünü oluşturduğu hususunda mütabakata varmışlardır.

1. Anlaşmanın 4 üncü maddesinin 1 inci fıkrası ile ilgili olarak, “kanunî merkez” teriminin Türk vergi mevzuatında öngörülen bir gerçek kişi dışındaki bir kişinin kanunî merkezini ve “ana veya esas merkez” teriminin Japon vergi mevzuatında öngörülen ana veya esas merkezi ifade ettiği anlaşılmaktadır.

2. Anlaşmanın 5 inci maddesinin 7 nci fıkrası ile ilgili olarak, -söz konusu maddenin 8 inci fıkra hükümlerinin uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dışında- bir kişi bir Âkit Devlette diğer Âkit Devletin bir teşebbüsü adına düzenli olarak sevk ettiği mallardan veya ticarî eşyadan mutaden mal veya ticarî eşya stoku bulundurursa, bu kişi ilk bahsedilen Âkit Devlette teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olmasa veya bu yetkisini mutaden kullanmasa bile söz konusu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısı ile bu teşebbüsün ilk bahsedilen

Âkit Devlette bir işyerine sahip olduğunun kabul edileceği anlaşılmaktadır. Bununla birlikte, bu kişinin sadece yukarıda bahsedilen mukavele akdetme yetkisini kullanması dışında, düzenli olarak sadece mal veya ticarî eşya sevki ile değil ayrıca mal veya ticarî eşya satışı ile ilgili bütün işleri fiilen yürüttüğünün tespit edilememesi halinde bu hüküm uygulanmayacaktır.

3. Anlaşmanın 5 inci ve 7 nci maddeleri ile ilgili olarak, Anlaşmanın 5 inci maddesinin 5 inci fıkrası ve 7 nci maddesinin hükümleri uyarınca, bir Japon teşebbüsü tarafından ifa edilen hizmet karşılığı elde edilen gelirin Türkiye’de vergilendirilmesi halinde, Türk vergilendirme amaçları yönünden, bu gelirin sözkonusu Japon teşebbüsü tarafından meslekî hizmetlerin ifa edilmesinden elde edilen gelir olarak kabul edileceği anlaşılmaktadır. Bu hüküm, Türk vergi kanunlarına göre böyle bir gelir üzerine vergi tevkifatı uygulamasını etkilemeyecektir. Bununla birlikte, vergi tevkifatı sözkonusu meslekî hizmetler nedeniyle yapılan ödemelerin gayrisafî tutarının % 15’ini geçmeyecek ve sözkonusu gelire uygulanan nihai Türk vergisinden mahsup edilecektir.

4. Anlaşmanın 7 nci maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak, bir teşebbüsün işyeri tarafından, teşebbüsün ana merkezine veya başka herhangi bir bürosuna :

- a) Patentlerin veya diğer hakların kullanımı karşılığında gayrimaddî hak bedeli, ücretler veya diğer benzeri ödemelerin yapılması;
- b) Verilen özel hizmetler veya yönetim karşılığı komisyon ödenmesi; ve
- c) Bankacılık teşebbüsleri hariç olmak üzere, işyerine ödünç olarak verilen paralar karşılığında faiz ödenmesi

Hallerinde, söz konusu meblağın gider olarak indirilmesine (gerçekten yapılan giderlerin geri ödenmesi hariç) müsaade edilmeyeceği anlaşılmaktadır.

5. Anlaşmanın 8 inci maddesi ile ilgili olarak, gemi veya uçakların uluslararası trafikte işletilmesinden elde edilen kazançların kapsamına, aynı zamanda :

- a) Gemi veya uçakların tam donanımlı veya çıplak olarak kiralanmasından elde edilen kazançların;
- b) Uluslararası trafikte kullanılan konteynerlerin (treylar ve konteyner taşımacılığı ile ilgili ekipmanlar dahil) kullanımından elde edilen kazançların da dahil olacağı ancak, bunun için sözkonusu kazançların, bu maddenin 1 inci fıkrasında belirtilen kazançların yanısıra, arızı olarak elde edilmiş olması gerektiği anlaşılmaktadır.

6. Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının a) ve b) bentleri ile ilgili olarak, Türkiye’de, sözkonusu temettüleri ödeyen şirketin gelirin uygulanan Türk vergisi miktarının bu temettülerin ödenebilir hale gelmesinden hemen önce sona eren hesap döneminde elde edilen gelirin % 40’ından daha az olması halinde, Anlaşmada belirtilen vergi oranları, sırasıyla, a) bendi için % 15, b) bendi için % 20 olacaktır.

7. Anlaşmanın 10 uncu maddesinin 3 üncü fıkrası ile ilgili olarak, Türkiye’de, “temettü” teriminin, yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen geliri kapsadığı anlaşılmaktadır.

8. Bu anlaşmanın hiçbir hükmü bir Âkit Devleti, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin bu Âkit Devlette bulunan işyeri kazançları üzerinden, (uluslararası trafikte işletilen gemi veya uçaklardan elde edilen kazançlar hariç) Anlaşmanın ilgili hükümleri uyarınca, işyerinin kazançlarına uygulanabilecek verginin indiriminden sonra bir vergi uygulamasını engelleyecek şekilde yorumlanmayacaktır. Ancak sözkonusu vergi, indirimden sonra kalan kazanç miktarının % 10 unu aşmayacaktır. Bununla birlikte, Türkiye’de bu vergi, işyerinin kazançları üzerine uygulanabilecek Türk vergisi miktarının işyeri kazançlarının % 40’ından daha az olması halinde, verginin indiriminden sonra kalan kazanç miktarının % 15’ini aşmayacaktır.

9. Anlaşmanın 11 inci maddesinin 2 nci fıkrasının a) bendi ile ilgili olarak, “Finansal Kurum” teriminin bankaları ve sigorta şirketlerini ifade ettiği anlaşılmaktadır. Âkit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla “Finansal kurum” terimi kapsamına benzeri özellikleri olan diğer kurumları da dahil edebilirler.

10. Anlaşmanın 24 üncü maddesinin 2 nci fıkrası ile ilgili olarak, Türkiye’de mukellefin Türk vergi idaresinin karşılıklı anlaşma sonucunu kendisine tebliğ etmesinden itibaren 1 yıllık süre içinde, bu karşılıklı anlaşma sonucu doğan iadeyi talep edebileceği anlaşılmaktadır.

Bu hususları teyiden, iki Devletin aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilcileri, kendi Hükümetleri adına bu Protokolü imzaladılar.

İngilizce dilinde, 8 Mart 1993 tarihinde, Ankara’da düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

JAPON HÜKÜMETİ

Adına

Adına

Sümer Oral

Yoichi Yamaguchi

Ankara, 8 Mart 1993

Ekselansları,

Ekselanslarının aşağıda metni verilen ve bugünün tarihini taşıyan Nota’larının alındığını bildirmekten onur duymaktayım :

“Bugün imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasına atıfta bulunmaktan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japon Hükümeti arasında aşağıda varılan mutabakatı teyid etmekten onur duymaktayım.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun aşağıda sıralanan madde ve fıkralarında açıklanan tedbirler, anılan fıkrada bahsedilen, bu Anlaşmanın imza tarihinde hüküm ifade edecek olan ve Türkiye’de ekonomik gelişmeyi teşvik etmek amacıyla alınan özel teşvik tedbirleridir :

(i) Kurumlar Vergisi Kanununun 8 nci maddesinin 9 uncu fıkrası ve Gelir Vergisi Kanununun 1’den 6’ya kadar olan ek maddeleri.

(ii) Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 15 inci fıkrası ve Gelir Vergisi Kanununun mukerrer 20 nci maddesi.

(iii) Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 19 uncu maddesi.

Ekselanslarının yukarıdaki mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmelerinden onur duyacağım.”

Ekselanslarının Nota’larında yer alan mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmekten onur duymaktayım.

Bu vesile ile, Ekselanslarınıza en derin saygılarımı sunarım.

YOICHI YAMAGUCHI

Japonya’nın Türkiye’ye Tam Yetkili ve
Olağanüstü Büyükelçisi

Ekselansları

Sn. SÜMER ORAL

Türkiye Cumhuriyeti

Maliye ve Gümrük Bakanı

Ankara, 8 Mart 1993

Ekselansları,

“Bugün imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Japonya arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının 22 nci maddesinin 3 üncü fıkrasına atıfta bulunmaktan ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japon Hükümeti arasında aşağıda varılan mutabakatı teyid etmekten onur duymaktayım.

193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5422 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun aşağıda sıralanan madde ve fıkralarında açıklanan tedbirler, anılan fıkrada bahsedilen, bu Anlaşmanın imza tarihinde hüküm ifade edecek olan ve Türkiye’de ekonomik gelişmeyi teşvik etmek amacıyla alınan özel teşvik tedbirleridir :

(i) Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 9 uncu fıkrası ve Gelir Vergisi Kanununun 1’den 6’ya kadar olan ek maddeleri.

(ii) Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin 15 inci fıkrası ve Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 20 nci maddesi.

(iii) Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 19 uncu maddesi.

Ekselanslarının yukarıdaki mutabakatı Japon Hükümeti adına teyid etmelerinden onur duyacağım.”

Bu vesile ile, Ekselanslarınıza en derin saygılarımı sunarım.

EKSELANSLARI

Sn. Yoichi YAMAGUCHI
Japonya’nın Türkiye’ye Tam Yetkili
ve Olağanüstü Büyükelçisi

Sümer ORAL
Türkiye Cumhuriyeti
Maliye ve Gümrük Bakanı

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
43	29	454
66	7	107 108, 140, 151 156

I – Gereçeli 510 S Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 7 nci Birleşim tuta-nağına bağıdır.

II. – Bu kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışışleri ve Plan ve Butçe Komisyonları goruşmuştur

III – Esas No · 1/635